

orizontul

REȚEA SOCIALĂ DIN 1968

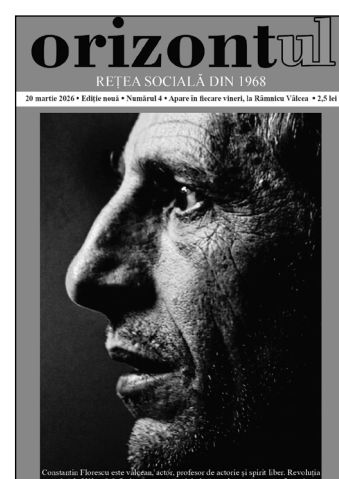
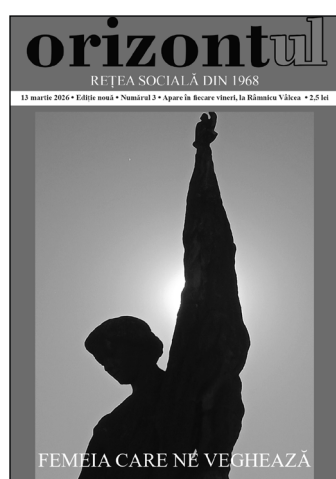
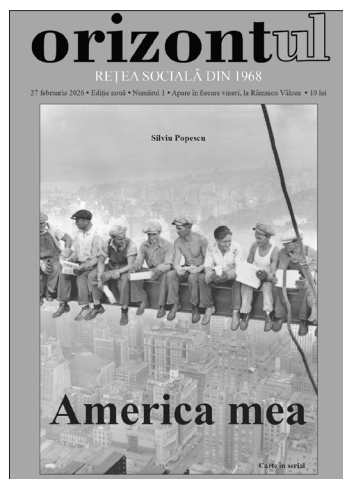
27 martie 2026 • Ediție nouă • Numărul 5 • Apare săptămânal, la Râmnicu Vâlcea • 2,5 lei

Leyah

un fenomen artistic

Cartea noastră de vizită

Poșta redacției

Am început să primim mesaje, pe adresa orizontul1968@gmail.com. Le mulțumim tuturor aceluia, care ne-au felicitat sau ne-au propus teme și materiale, pentru numerele viitoare.

Ținem cont de fiecare mesaj și vă asigurăm că vom continua să abordăm realitatea vâlceană cu responsabilitate.

Independența noastră editorială ne permite să vă propunem subiecte

tabu, până acum, în presa din Vâlcea.

Puteți să participați la scrierea acestei publicații, fie prin trimiterea de materiale noi, cu subiectele care vă preocupă, fie prin reacții la materialele deja publicate.

Desigur, vom deschide rubrici noi și nu i-am uitat nici pe iubitorii de animale.

Deschidem, din acest număr o

rubrică nouă, **Ba, al nostru-i mai frumos!**, unde publicăm fotografia animalului de companie preferat de voi.

Vom publica și sport și ne vom apleca și pe extraordinarul din diversele domenii ale vieții noastre.

În sfârșit, așteptăm colaborările voastre, pe orice temă, inclusiv pe teme politice.

(Orizontul)

orizontul

REȚEA SOCIALĂ DIN 1968

Orizontul a fost o rețea socială reală, singura modalitate de comunicare scrisă, începând din anul 1968, până în anul 1989. **Orizontul** promovează comunicarea între toți membrii comunității vâlcene, din țară și din străinătate. **Orizontul** încurajează tinerii să citească, să scrie, să-și iubească Părinții și Țara, să creadă în valorile umanității. **Orizontul** își propune să unească prin Cuvânt comunitatea vâlceană. **Orizontul** caută colaboratori în toate domeniile vieții sociale, economice, cultural-artistice. **Orizontul** poate fi contactat la adresa orizontul1968@gmail.com și la telefon 0250. 732121. **Orizontul** este un produs Silviu Popescu S.R.L. C.U.I 24614920 **Orizontul** Art-director Ioan Drăgoescu

ISSN 3120 – 1164 ISSN-L 3120 – 1164

© All rights reserved.

Redacția

Director: Silviu Popescu

Redactori:

Puiu Răducan
Eugen Florescu
Isadora Constantinescu
Tata Turcu

Manager Economic/Dezvoltare:

Corneliu Cîrstea

Senior Editor Turism:

Valentin Beloiu

Ușa redacției noastre este deschisă.

Magdalena Cichirdan-Marica, aka Leyah

Arad Cinestezia Symphonic

Magdalena Cichirdan-Marica, aka Leyah. Cinestezia. Fiică de muzician, tatăl, Modest Cichirdan, o personalitate românească, mult prea puțin cunoscută. Fost director al Filarmonicii Oltenia. L-am cunoscut și am făcut un interviu cu Modest Cichirdan, în 1986, când eram student la Filologie și redactor-șef la revista Centrului universitar Craiova.

Nu era, deloc, firesc, pentru o revistă studențească să intre pe teritoriul presei culturale.

Nici astăzi nu știu de ce, dirijorul Cichirdan nu avea, în epocă, o presă bună. Pot să presupun că mințile luminate de la județeană de partid nu mergeau la Filarmonică, nu ascultau muzică clasică, nu vibrau la triumful orchestrei.

Muzician ambițios. Dintr-o căzătură, Cichirdan a făcut o Filarmonică adevărată, cu repertoriu, cu strălucire,

cu artiști valoroși. Nu mai comentez ce s-a întâmplat, după 1990 cu acest om, un erudit și un spirit de mare finețe. Un adevărat aristocrat al lumii muzicale din România.

„Cinestezia” este primul turneu de cinematic-pop, din România, susținut de artista Leyah, care îmbină muzica pop, influențele clasice și proiecțiile vizuale într-o experiență senzorială unică. Acest spectacol fuzionează muzica de film cu vocea rafinată, transformând concertele în povești imersive, prezentate în mai multe orașe din țară.

Leyah este fata lui Modest Cichirdan. În familia lui Modest Cichirdan, tatăl, au fost 5 frați, Modest, Petre, Ilie, Stela și Tamara. Familia, evacuată în 1944, pe 19 martie, din Hotin. Oameni chinuiți, au scăpat de sub escortă și au rămas la Râmnicu Vâlcea.

O să povestesc asta, într-un interviu

cu Petre Cichirdan, un neobost editor de publicații culturale, care merită tot respectul cititorilor lui. Mă întorc la Leyah. Am văzut-o la Craiova, vineri, 20 martie, 2026.

De fapt, am revăzut-o, pentru că am avut bucuria să trăiesc muzica ei și la Râmnicu Vâlcea, cu doi ani înainte. Magie. Talent. Interpretare vocală, de excepție. Orchestră filarmonică de top. Dirijor chinez. Altă țară, nu România chinuită, în care trăim. Leyah, altă lume, o voce care înmărmurește audiența și o cristalizează. Nu cred că a fost vreun spectator nevrăjit.

M-am uitat la fețele lor, transfigurate de actul artistic, le-am ascultat comentariile. În sală au intrat oameni și, la sfârșit, au ieșit îngeri.

Am tot întrebat, după spectacol, cum a fost, cum vi s-a părut. Sigur, am întrebat fețele acelea, care au

Pentru mine, să fiu atât artist, cât și antreprenor înseamnă să îmbin două lumi aparent opuse: creația liberă și strategia bine gândită (revistabiz.ro)

cerut un Bis și l-au obținut. **Ielele**, o compoziție Leyah, inspirată din folclorul românesc. Leyah cântă în engleză, are accent, are demnitatea limbii, în care sunt scrise toate partiturile marilor filme. Ea face muzică de film, dar și spectacole viguroase, cu orchestre.

Este o întreagă mașinărie, una complicată, la concertele ei. Vocea, pianul, dirijorul sunt elementele esențiale ale actului artistic. Concertul, însă, am văzut, este asistat electronic și tonurile sunt controlate electronic. Rezultatul?

O muzică din altă lume, de vis, de film, de poveste. Leyah este, însă, în fiecare acord, în fiecare notă, pe care a pus-o în operă. Asta mi

s-a părut, realmente, extraordinar. Personalitatea fiecărei compoziții are o amprentă solidă.

Dacă o asculți, iar, apoi, auzi un fragment dintr-un cântec, știi că este al ei. E Leyah, marcă înregistrată, nerepetabilă, uriașă.

Avem o problemă majoră. Ce facem cu Leyah, pentru că, din păcate, nu avem o industrie de film, unde compozițiile ei să strălucească. Mi-aș dori să existe un regizor de film român, care să o promoveze, într-un film, de lung metraj. Știu că s-a încercat și că s-a și reușit, în mic. Dar în mare, când? Cum o vindem pe Leyah? Cum ridicăm talentul ei mondial, la nivel mondial?

Silviu Popescu

Deși rădăcinile sale pornesc din muzica clasică și o copilărie în care tatăl, dirijor, i-a insuflat respectul pentru artă, identitatea Leyah s-a conturat complet odată cu trecerea spre libertatea expresivă a pop-ului cinematografic. Leyah nu este doar un nume de scenă, ci și un spațiu creativ activ, unde muzica se întâlnește cu storytelling-ul vizual, iar arta devine puntea între lumi, culturi și suflete. Ea colaborează cu regizori, artiști vizuali, branduri și case de producție, pentru a da viață unor universuri sonore care inspiră și provoacă. (life.ro)

Sala Radio Cinestezia Symphonic

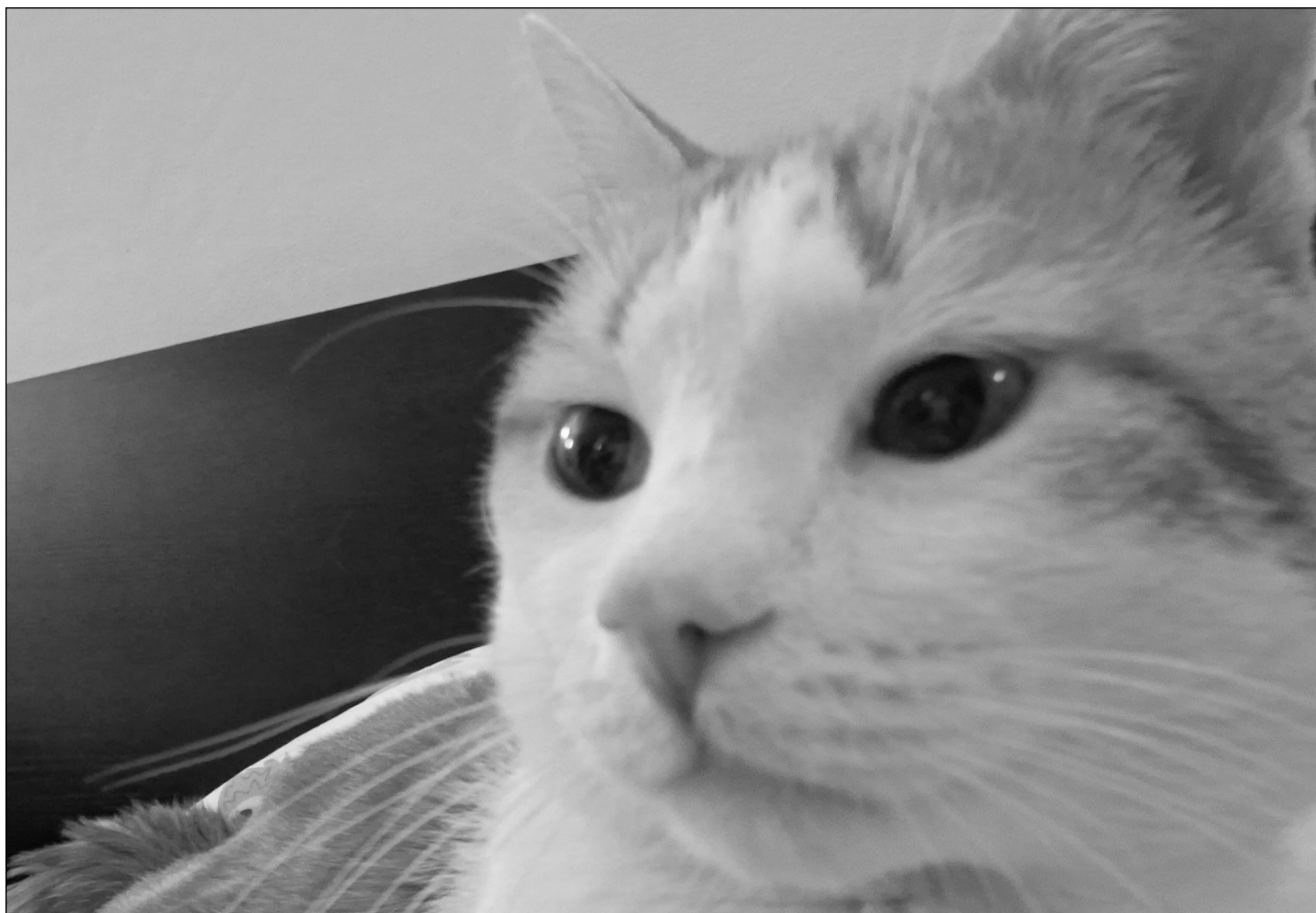
Ba, al nostru-i mai frumos!

Deschidem, din acest număr vom publica fotografia animalului de companie preferat de voi. Nu uitați să ne trimiteți fotografii însoțite de texte, la adresa orizontul1968@gmail.com. Și animăluțul tău poate fi celebru

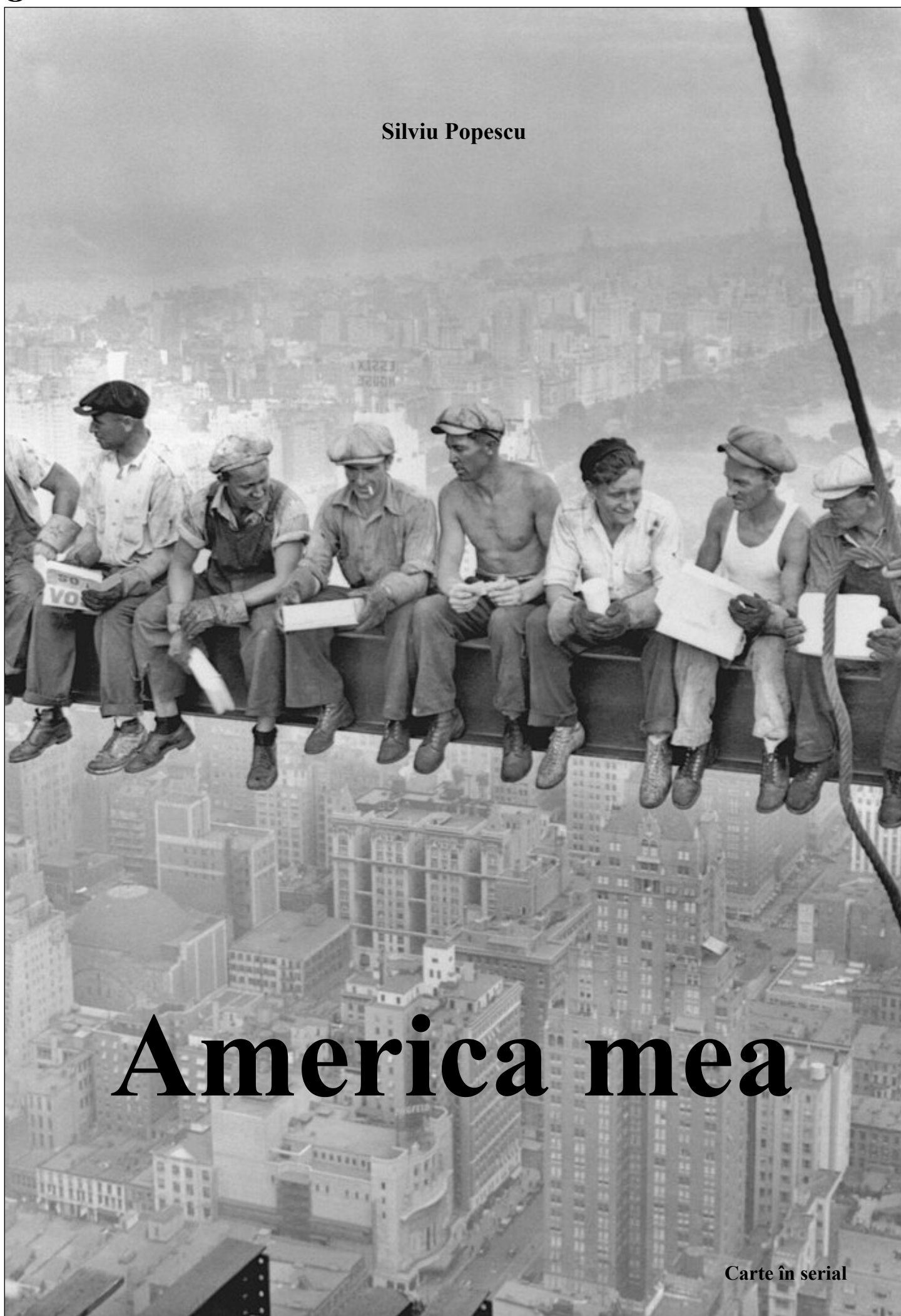
Sophia & Klaus
Ioan D. Scorușului

Țițu
Daniela M. Ostroveni

Silviu Popescu

America mea

Carte în serial

Politica Americană

Nu am fost prea mult implicat în politică în România. Mi-a fost scârbă de unele atitudini ale unor politicieni locali, altădată mari Tovarăși. Am stat prea mult la Râmnicu-Vâlcea, m-am dedicat presei locale și am și am reușit, măcar, să fac aici lucruri memorabile. Totuși, am constatat atunci, constat și astăzi, că politica românească a fost doar un mijloc de a parveni.

Parveniții din România ultimilor 16 ani au uitat că politica se face doar pentru oameni, cu ei, cum spune un lider al PSD, doctrină în care partidul lor de parveniți nu a crezut nici o iotă. Absolut, dar absolut toate partidele, s-au simțit datorate să uite de cuvântul România, de tot ceea ce a fost românesc sau interes național! Aproape nimic dintre valorile românești adevărate nu au fost păstrate și reevaluate. Toți aceia care au dorit să parvină au fost mediocrii și prădătorii de tot felul. A fost ușor pentru cei interesați să cumpere solul și subsolul, aerul și fabricile, culorile naționale, limba, și istoria valorilor naționale să profite de profitorii care și-au vândut și copiii și mama și frații pentru giuvaericele. Stima față de România a scăzut în ochii românilor până la zero. Dacă nu ar fi fost biserica și tradițiile culinare, n-am mai avea identitate. Noi, popor român, creștin de 2000 de ani, noi ne anulăm ființa națională în mod inconștient și iresponsabil, aproape criminal. Deznaționalizarea românilor este o realitate. Am șters cu buretele 2000 de ani de continuitate românească în acest colț de lume. în doar 16 ani!

Spre deosebire de noi, spre disperarea Europei și Asiei, a lumii întregi, americanii au știut în doar 200 de ani să construiască o națiune, probabil cea mai spectaculoasă și mai unită națiune de pe pământ! Nimic din cuceririle epocilor moderne nu a fost uitat atunci când a fost vorba de America, de steagul american, de Părinții Fondatori ai Americii, de politica americană, de valorile americane recente. Americanii sunt aceia care au hotărât și care au realizat că tot ceea ce este American și tot ceea ce a generat poporul American ca și concepte-și pe care acesta le-a dăruit cu generozitate lumii întregi-trebuie sfântit zi de zi, până la saturație, până la paranoia. De aici, din cultul valorilor față de tot ceea ce este American, s-a-ntrupat electra politicii americane, politica statului American, care ia cu generozitate impozitele celor mulți, dar le și dă cu generozitate o țară în care te simți bine, apărat și onorat ca individualitate. Pe foarte mulți imigranți i-am auzit rostind, atunci când comparau realitatea din care veniseră, cu aceea a Americii, cuvinte de regret și vorbe invidioase. Toți se întreabă de ce merg lucrurile atât de bine în țara aia și mai toți încearcă și găsesc propriile lor explicații. Sistemul funcționează admirabil.

Ca parte a lui, politica americană a știut să se simplifice și să admită ca în politică să nu existe prea mulți impostori, deși minunea se mai întâmplă și la ei. Două partide mari, care se succed la putere, două idei diferite care conlucrează spre binele națiunii. Teoretic, o Stângă și o Dreaptă, care sunt, ca și în corpul omenesc, instrumentele de care națiunea americană se servește ca să mănânce, ca să apuce, ca să pipăie, ca să se apere.

Ca și mâinile, care primesc comanda de la creier și partidele primesc o comandă. În primul rând, de la alegătorii fideli, care sunt democrați ori republicani încă din momentul emigrării, de generații. Românii, de pildă, marea lor majoritate, sunt republicani, pentru că republicanii au fost radicali în politica lor anti-comunistă, iar valurile de emigranți au fost mai dese și mai mari în perioada de început a acestei perioade. Eu, spre deosebire de aceștia, am simpatizat cu democrații, deși de votat nu aveam cum să-i votez, pentru că rezidenții permanenți nu au drept de vot. Democrații, mi s-a părut mie, sunt mai puțin războinici și mai aplecați spre nevoilor cetățenilor americani mai săraci. Sărăcia, ca și în România, este un filon ușor de exploatat politic.

Cartea va apărea. integral, în volum, la sfârșitul acestui an.

Constantin Florescu, Exceptionalul, povestește

Continuare din numărul 4

Să aducă apă și...

O, da! și era foarte drăguță, m-am îndrăgostit, i-am luat un buchet de flori. Făcea 19 ani pe 27 și i-am luat un buchet de 19 trandafiri, am făcut eu rost. Nu prea m-a băgat în seamă și ne-am întâlnit după 18 ani și ne-am căsătorit. Cam asta e ideea.

Da? După 18 ani?

Fix 18 ani.

Și între timp v-ați mai căsătorit, fiecare?

Ea da, eu nu. Ea și-a văzut de viața ei.

Interesant!

Dar acum am luat-o ca pe un semn.

Deci, e un fel de boom! A fost un boom, după 18 ani.

Da. Un coup de foudre, că tot ai fost

în Hexagon... Nu știu, m-am luat după niște semne așa, mi s-au părut că sunt semne și atunci dacă tot sunt semne, să fie semne bune. și acum suntem o familie, gândim la fel, creștem copilul, care acum nu mai este copil, are 20 de ani.

Deci nu sunteți... deși sunteți diferiți, cum este, cum sună reclama MobExpert?... Suntem cu toții diferiți din fericire, dar, v-ați nimerit la Revoluție, v-ați cunoscut la Revoluție, sună bine asta. Deci, din același filon cheguevarist, într-un fel.

Vezi, tu folosești a doua oară che guevarismul, eu am fost în Cuba și...

Mie îmi place, pentru că îl asociez pe Che Guevara cu revoluția continuă, permanentă.

Da, cu revoluția permanentă. El a deveni un profesionist, un revoluționar profesionist.

Păi da, exact! Îmi place ideea aceasta de revoluționar profesionist, nu de amator, ca toțiăștia pe care îi vedem azi prin posturi.

Vezi, se trece foarte ușor de la amatorism la profesionism, pentru o revoluție și tocmai ce vorbirăm despre povestea asta cu revoluție pe bani și pe funcții și pe diverse sinecuri...

Pe lovele. Revoluția pe lovele.

Revoluția pe "lovele", da. Păi, asta a fost, de ce să mâncăm rahat acum să spunem că am fost toți curați ca lacrima și că așa am vrut să fie.

La Vâlcea e interesant...

Vâlcea n-a avut revoluție.

Ba da.

A fost o formă de entuziasm.

Te contrazic. Deci, eu cred că privind retrospectiv, a fost Revoluție la Vâlcea. Desigur, ca în Caragiale, dar ca într-o “Scrisoare pierdută”, da sau nu?

Da. Mai degrabă ...

Ca-n “Două lozuri”.

Ca-n ... Marea Revoluție de la Ploiești A, ca-n Marea Revoluție de la Ploiești, da. Dar, privind retrospectiv, dacă Vasile Gorun era acolo și făcea revoluție, era firesc să se întâmple ce s-a întâmplat ulterior, pentru că lumea interlopă avea și ea drepturile ei, avea nevoie de libertățile ei. Păi da, de asta am și fost la ... când am fost la ... și-am spus că am luat miliția pe buletin.

Da.

Stănescu ne-a spus: “Domne, sunt o grămadă de interlopi.”, nu le-a zis interlopi, nu mai știu cum le-a zis și vor să forțeze să îi scoată afară pe ăia, pe care nu i-am arestat pentru infracțiuni comune, adică și toți acum totuși infractorii din pușcării sunt dizidenți politici.

Chiar așa?.

Și chiar de asta ne-am dus acolo, adică am înțeles imediat ...

Eu am înțeles numai că ... cum să zic așa nucleul interlopilor a învins 30 de ani, 20 de ani mai târziu...

Eu nu pot să afirm chestia asta. N-am cunoscut interlopi, adică, am cunoscut niște interlopi, care erau așa ... îi știi și tu, de pe aici de pe la Vâlcea, ăștia sunt interlopi cu gulere albe, dacă îmi dai voie să folosesc un ...

Unii dintre ei. Între timp și-au spălat cămășile sau au îmbrăcat cămăși cu gulere alb, dar între timp au fost... să nu uităm că suntem în orașul, agățat pe harta lumii, de către interlopii, numiți scammeri, hackeri, cum vrei să le zici.

Asta este o poveste care se întâmplă întotdeauna în toate societățile și cred că nu e Vâlcea ceva ieșit din comun.

Ei, nu? Hackerville, cui i se mai spune în România? De ce nu i se spune orașul Sibiu, de pildă, sau orașului Pitești, sau orașului Slatina? **Pentru că noi eram Hackerville.**

Mda ...

Și am fost programați să fim interlopi.

Cred că este o întâmplare. Nu știu dacă a programat cineva povestea asta.

Nu, nu e programat? E o întâmplare?

Eu zic că e o întâmplare. S-au prins repede că asta-i trendul, hoția online. Au găsit soluții rapide de îmbogățire, toți au căutat. În 90', știu cazuri de oameni care și-au lăsat slujbele, deși erau performanți în ceea ce făceau și s-au apucat să vândă rulmenți la turci sau ce... și unii chiar au strâns ceva bani n-aș putea și...

Unii și-au construit fabrici din bani ăia.

Da. Oamenii au văzut liberarea asta ca pe ceva, cum să spun, ca pe o descărcare. Toate frustrările de sărăcie, de cum să spun eu, lipsă de identitate, de lipsă de leadership, de ce vrei tu, s-au transformat în aceste metehne, care au evoluat în diverse direcții și au vrut ... noi, lipsiți de capitalism 40 de ani sau cât a durat povestea asta cu socialismul în România, tot românul s-a văzut capitalist. Tata a și râs de mine la un moment dat, după vreo 20 de ani, m-a întrebat: “Tu ești capitalist? Tu ai un capital? De ce? Păi, trăim în capitalism”. M-a luat la mișto, tata fiind un om deștept.

Înțeleg. Pe vremea aia toată lumea se gândea la libertate și la bani, libertate și bani.

Pentru că asta a fost. Trebuie privite lucrurile cu realism.

Și așa s-a deturnat sensul acestei mișcări, pe care o făceați voi.

Eu am fost pus în fața unor tentații, eu am avut norocul că am... și am

Orizontul

plecat în 90'. Mi-am făcut o vacanță în Grecia și am văzut cum arata capitalismul. Si, atunci, mi-am propus să investesc în mine, cumva și mi-am dus mai departe școala.

Cea mai bună investiție, de altfel.

Da. Și am investit în profesia mea, în cariera mea și n-am greșit prea tare, adică nu m-am îmbogățit, nici nu mi-am dorit foarte mult să fiu bogat. Toți visăm să fim bogați, să câștigăm la loto și dintr-o dată să facem nu știu ce, să devenim bogați. N-am câștigat la loto, deci n-am devenit bogat și nici n-o să fiu vreodată bogat, pentru că material vorbind banii, bogăția, se plătesc cu niște lucruri foarte, foarte, foarte urâte.

Se schimbă oamenii când devin bogați? Sau ce vrei să îmi spui?

Nu, dar nu mai au un adevărat sens al vieții lor personale. Devin foarte vulnerabili din punct de vedere existențial, dacă vrei și atunci este foarte greu să păstrezi ... poate exista un echilibru, dar trebuie să fii pregătit pentru asta și instruit în sensul ăsta, în sensul în care să ...

..sau trebuie să te fii născut bogat, sau să fii dintr-o familie, care are 10 generații înainte de wellbeing...

Sau da.

Ok. Înțeleg. Să ne întoarcem la actorie și la București. Ai terminat actoria, în final? La timp?

Am terminat la Olga Tudorache, așa cum mi-am propus când am intrat și am fost foarte fericit, când m-am întâlnit cu Olga Tudorache, m-a și iubit. La mine era necondiționată iubirea, dar și ea m-a iubit ... Dumnezeu s-o ierte!

Era un personaj excepțional, așa cum se spune?

Olga Tudorache era o instituție culturală, nu era un personaj, (râde în hohote), era o instituție artistică și un om foarte generos și cu calități de mentor.

De coach, am zis eu, astăzi.

Da, era nonconformistă. Olga nu îți preda metodă, Olga era metodă și așa am învățat câteva lucruri importante...

De la ea.

De la ea. Pe urmă, am mai avut niște întâlniri în școală cu Marcel Iureș, cu Adrian Pinte, care au fost profesori și asistenții Olgăi și cu care am rămas în cele mai bune relații. Sunt cele mai importante contacte al vieții mele artistice. Adrian a murit, Dumnezeu să-l ierte!

Cine?

Adrian Pinte a murit de multișor.

Da, da.

Iureș, cu el mă văd mai rar, dar... sunt importante întâlnirile, mai reevaluăm situația, cumva...

Dar, spune-mi, meseria de actor se fură, se învață? Ești născut cu ea? Cum procedăm?

Actoria nu-i o meserie, adică dacă o faci ca pe o meserie, ajungi să te diluezi. Actoria e o profesie artistică, ești un artist. Dacă înțelegi că ești artist, ești tot timpul într-o construcție și reconstrucție a carierei și a vieții tale artistice, dacă o faci ca pe o meserie ești un funcționar de scene și de film. Funcționarea asta nu ține.

Sunt actori funcționali? I-ai întâlnit?

Da, sunt o grămadă!

Serios? Și cum... ființează ăștia?

Păi, în general, funcționarii se atașează contractual de câte o trupă, de câte un teatru și papă acolo ce li se dă să pape. și zac acolo... Eu, după ce am stat vreo 7 ani la Craiova și la Teatrul Mic, mi-am dat demisia din instituțiile de teatru, pentru că am simțit că devin dependent de cum să spun, adică dependent de un loc și nu mai pot să cresc profesional decât într-o marjă foarte mică și atunci am

rupt pisica-n două a nu știu câta oară, a treia oară și am zis ... mi-am căutat de lucru independent. Și atunci am devenit primul freelancer. A și scris în Libertatea, am dat un interviu atunci că am devenit... eram primul actor independent din România, în 99'...

Unde?

În 99' am fost primul actor, care a anunțat ... la noi, în "Românica".

La noi.

Da... și a fost ciudat așa la început... pentru că sistemul teatral ar fi trebuit să sufere atunci, să se transforme, nu s-a transformat, e, acum, o struțocămilă, un sistem ușor manipulabil politic... și, atunci, pentru mine nu e interesant. Teatrul e o formă de prezență în cetate, teatrul e cumva politic.

E o formă politică?

Da, el are și această latură politică, pentru că este ... teatrul caută ... e oglinda societății cum spunea Shakespeare. Este și o formă de terapie a societății și de conștientizare a moralei... înțelegi ce vreau să spun... teatrul e politic...

A moravurilor...

A moravurilor și așa mai departe, dar el are o latură politică.

Cred că are și o dimensiune socială, combatantă.

Tocmai, prin această dimensiune socială și prin această temă a schimbării.

Da, nemulțumire.

Teatrul trebuie să schimbe. Esența teatrului, teatrul fiind la începuturile lui sacru, catharsisul era o formă de transformare individuală, dar asta urmarea teatrului. Domne', să schimbe individul, să-l emoționeze, să i se întâmple o epifanie existențială, morală și să-l facă să devină receptiv, la sensul vieții lui, la sensul vieții unei comunități, la raportul societate-divinitate, destin și așa mai departe.

Orizontul

Asta a fost prima misiune a teatrului. Ulterior, s-a dezvoltat, dar nu și-a pierdut această dimensiune ...

Normal, actualii au continuați să vrea să schimbe lumea.

Da, restul este entertainment, e distracție. Deci, ea face parte din misiunea teatrului, pentru că el te aduce la un moment dat cu picioarele pe pământ și te face să gândești, adică te destinde, te relaxează și îți oferă posibilitatea să iei contact cu marile teme pe care le propune un act teatral care e un act artistic.

Înțeleg. Și trebuie să fie foarte frumos în lumea voastră sau e doar iluzia noastră?

Chiar nu cred că e vreo profesie mai frumoasă, decât asta de actor, de artist.

Da, mie mi-ar plăcea să te contrazic, să zic că meseria de jurnalist este mai frumoasă decât cea de actor.

N-am testat-o prea mult, categoric, jurnalismul e o misiune în societate și trebuie să o faci ... și am citit articolul, pe care l-ai scris tu acolo în primul număr, al revistei tale și îți dau dreptate, presa trebuie să fie prezentă, este necesară, este importantă, este un câine de pază și nu numai atât. Prin jurnalism, prin informare, prin mai știu eu ... prin che guevarismul ... (iar râde)

...de care pomeneam eu ..

...jurnaliștii au o misiune foarte importantă și de o responsabilitate uriașă.

Eu cred că e în același timp și de o iresponsabilitate personală, ține de iresponsabilitatea personală să faci presă, având, totuși, o responsabilitate socială imensă.

Silviu, orice om care face ceea ce face, face prin expunere.

Da.

Te expui personal și ca actor și ca jurnalist și în multe alte locuri. Și ca

medic te expui, pentru că iei contact cu mizeria vieții și, atunci, te expui ...și ca polițist te expui.

Dar actori, remarcabili cu adevărat, pe care să-i facem statui, avem sau nu?

Nu prea e bine să-i faci statuie ...

Și ar trebui și ca parlamentar să te expui...Dar, mă gândeam, ei nici virusul nu-l prea iau...Ai dracului, ăștia nici SIDA nu iau...

Nu prea iau, da...

Mi-ar plăcea să aud că a dat molima-n ei...Coronavirusul inventat de chinezi, e mai bun decât execuțiile pe stadion...

Cam așa este...

(Următorul pasaj care se referă la politicienii români și la comportamentul lor grobian a fost suprimat de redactorul șef)

Sunt toți chipuri cioplite.

Dacă se fac statui, înțepenesc acolo și nu-și mai fac treaba și în general ...

Nici post mortem?

Post mortem... toți suntem statui într-o formă sau alta, mai mici sau mai mari, dar, actori care iradiază și...

...însuflețesc...

...și trag după ei locomotiva teatrului sunt, sunt, sunt și tot timpul vin din urmă, alții care înlocuiesc ... sunt roțițe în angrenaj și ei devin pe urmă motoare puternice. Fiind și profesor, îmi dau seama de posibilitatea asta a oamenilor.

Chiar, ești profesor de actorie la Hyperion, nu?

Da, la Hyperion, clasa Maia Morgenstern.

Și cum e să fii asistentul Maiei?Dar actor în fața studenților-actori?

Păi, am vorbit de statuie, Maia are un

început de statuie așa, adică, are un pedestal făcut deja, ea pe pedestalul ăla se mișcă încă foarte bine și e un model artistic. Ca să fii ... nici nu se poate spune, profesor, ca să fii formator sau mentor, începi să devii tu model și trebuie să fii foarte atent. E greu pentru un artist să facă și mentorat, pentru că din momentul ăla, trebuie să fii foarte atent.

Actorul devine profesor, profesorul...

În primul rând, te reevaluezi, pentru că toată experiența pe care o ai, trebuie tradusă în mici molecule pedagogice, pe care, pe urmă trebuie să le implantezi în studenții pe care îi ai, ca ei să devină conștienți de propria lor personalitate artistică și să meargă mai departe cu celulele astea, să le dezvolte și să le preia organismul lor, să le ducă mai departe, să devină artiști. Asta e foarte complicat. Când nu ai celule, când nu ești în stare să le...

Când nu ești funcțional...

Când nu ești funcțional, n-ai cum să fii și profesor, pentru că n-ai ce să dai, dar, când ai...

Ai de oferit ceva comunității, societății și vieții...

Ca să poți să predai teatru, trebuie să te iei foarte tare în serios ca actor. Din păcate, există un nivel la care se aplică metode și metoda e utilă ca informație, dar nu ca o formă fixă, în care trebuie să te încadrezi, pentru că teatrul este creativ permanent, creativ ... e ca în lecția despre cerc a lui Nichita, știi ... trebuie să-i spargi colțul, să rupi cercul cu ceva, trebuie să ... ca lecția despre cub, când iei un ciocan și spargi cubul perfect, pentru că trebuie să nască alt cub mai perfect, mai nu știu cum, e o prostie ce am spus acum mai perfect, dar un alt cub perfect.

Înțeleg și pentru frumusețea explicației, se admite.

Orizontul

Asta este zilnic. Actorul se transformă. Tâmpiții ăștia vor să facă norme pentru actori.

Da, nu există așa ceva!

Și umblă tot felul de ... în creierile contabililor, domne actorul nu poate să muncească 3 ore, sau 8 ore, sau 5 ore. Mai mult decât atât, un actor nu poate să joace de 100 de lei sau de 200 de lei, într-o seară. El joacă de toți banii pe care poate să joace, deci, el dacă nu dă tot, e condamnat. Actorul e condamnat să fie excepțional, e o condamnare, nu poți să fii ... n-ai cum să joci de atât, să vină cineva să spună: „Bă, cam atâta”. Și, atunci și forma de salarizare mi se pare ... eu de asta am devenit independent, pentru că mie mi s-a părut stupid să vină cineva să-mi zică: „Bă, ăsta-i actor de categoria cutare, îi dăm atâția bani”. De unde știi, bă, ce categorie am eu?

Da, mi-l imaginez și eu pe Michelangelo, cu carte de muncă și ducându-se la atelier...

Da... și doctor, cu lucrări publicate...

Și doctori cu lucrări... da, Michelangelo...

Da, o absurditate. Trăim în niște paradoxuri din astea, aiuritoare.

Păi, da, pentru că trăim într-o lume a normelor și norma devine lege, iar norma devenită lege distruge libertatea și actul de creație, în mod obligatoriu.

E absurd să consideri normal, un actor, care-i excepțional.

Bineînțeles!

Deci, atunci trebuie o altă ...

Sigur! Artiștii sunt toți defecti și cum și jurnaliștii sunt toți defecti, iar încercarea de a-i pune într-o căsuță și de a le limita mișcările și gândirea sunt sortite eșecului

evident. Problema e că societatea românească nu e condusă de excepționali, ci e condusă de niște...

Mediocri...

Aș spune, chiar, avortoni...

Submediocrii...

Avortoni care...

Păi, ăștia își doresc din suflet, să ajungă în frunte.

Da.

Ăilalți sunt deja în frunte. Funcționali au deja conștiința valorilor și nu mai trebuie să și-o confirme ajungând șefi.

Corect.

Eu n-am auzit până acum de vreun șef de teatru.

Da.

Sunt, clar acolo, toată lumea îi recunoaște. Cel mai greu pentru un artist sau un actor este să te recunoască breasla.

Da, bineînțeles.

Acolo este confirmarea, cum să spun, mai apropiată de adevăr.

Păi, da. Eu am avut de multe ori coșmaruri,... că trăiesc într-o lume a oamenilor cu nasul drept, eu având nasul rupt ... și, când, având ... după ani de zile, abia m-am obișnuit cu mine, că am nasul rupt, a trebuit să mă duc la spital să îmi fac nasul drept, ca toți ceilalți, pentru că nu puteam rezista între ei, nu mă mai suportau cu nasul rupt...

E o metaforă frumoasă!

Da! Iar acum trăiesc într-o lume a oamenilor cu nasul drept; problema e că eu știu în fiecare secundă, că eu sunt dintre cei cu nasul rupt

și cum se împacă asta la mine ... nimeni nu înțelege. Dacă ar vrea să mă descifreze, ar fi simplu să vadă: “Băi, stai mă, că ăsta nu e ca noi! A avut nasul rupt!”

Da! Tu ești cubul de care vorbeam mai înainte.

Dar javre mari, printre actori, sunt? Dintre funcționarii, de care am vorbit.

Da, sunt ca peste tot! Da, sunt în măsura în care sunt lăsați să se mainfeste. Sunt și locuri unde javrele n-au loc! Îmi amintesc bine de tot, înainte de 89' că nu prea aveau, adică nu puteau să se manifeste pentru că...

Decât la televiziunea română, cu tovarășul Ceaușescu...

Da, dar erau puțini Silviu, adică... și erau puțini actori și nu, adică, era mai stabilă cumva, lumea știe. Îți povesteam de recunoașterea breslei ... breasla îți spunea: „Băi, tu ești d'ăla, adică, tu ești actor de dus tava. Stai acolo! Du tava!”

Deci, breasla...

Și nu prea puteai ...

...breasla are propriul ei antidot sau cum se zice ... antiviruși.

Da, sunt antiviruși, ca peste tot în lumea normală, există acești antiviruși. Îi recunoști direct, ei încearcă să dea din coate, să iasă la suprafață și n-are cum, pentru că nu poate. În societățile, din care facem și noi parte... „Românica”... s-au inversat foarte multe valori s-au dat peste cap lucruri și atunci, evident, , dându-se peste cap lucrurile... îți dau cel mai bun exemplu – Șmecheria a devenit o calitate!

Da, iar cum zicea un cercetător canadian, ...“mediocrația a învins!”

Mediocrația a învins! Da!

De la *mediocru*, el a inventat cuvântul *mediocrație* și a demonstrat într-o carte de 300 de pagini, de ce acești mediocri conduc lumea.

Da! Știi teoria asta!

Și vedem asta, nu dau exemple din America, ca să nu le dau satisfacție unora, dar sunt și din America și până-n România și până-n Japonia...

Da! Sunt peste tot!

Mediocrii conduc, sunt la putere!

Da, păi, dacă nu sunt buni de nimic, îi pun conducători.

Nu numai atât, dar, exact ca în metafora anterioară, a oamenilor cu nasul rupt, a excepționalilor, mediocrii se recunosc între ei și se unesc. Stau spate-n spate pentru că au niște trăsături comune, care-i fac extrem de ușori compatibili.

Așa este.

Și aceleași țeluri și aceleași viziuni și aceleași misiuni. Și de asta ni se întâmplă ce ni se întâmplă, că excepționalii nu mai au loc de mediocrii, ăștia fiind mult mai rezistenți, imuni.

Privind lucrurile din alt unghi... uite, aș privi din următorul unghi – un mediocru își consumă viața, un excepțional și-o trăiește!

Da, de acord!

El primește acest cadou care se cheamă viață. Nu știe ce să facă cu ea, pentru că este imbecil și atunci trăiește ca să consume.

E moluscă.

Continuarea în numărul următor

Să cunoaștem Antarctica

Dr. Irina și Dr. Radu Dobrescu

Reportajul de călătorie

În drum spre Continentul Alb

Continuare din numărul anterior

Pe cealaltă latură a pieței despre care am amintit se află Muzeul Național de Istorie Naturală, un muzeu asemănător cu Muzeul „Grigore Antipa” din București.

În spatele Palatului Guvernatorului se deschide o stradă importantă a orașului, strada Mercaderes. La capătul acestei străzi se află statuia lui Dante Alighieri, urmată de cea a lui Miguel de Cervantes, autorul care ne-a înveselit copilăriile cu al său Don Quijote de la Mancha. Lângă aceste statui se află și vestitul Hotel Ambos Mundos, hotelul în care, în camera 511, a locuit Ernest Hemingway. Urmând aceeași stradă, întâlnim mai multe muzee, în special unele iubite de sexul frumos.

Muzeul Parfumului – Habanna 1791 te ametește cu o varietate de arome florale tropicale. Vis-a-vis de acest muzeu se află statuia lui Simón Bolívar. Apoi, pe aceeași stradă urmează Muzeul Național de Ceramică și Muzeul de ciocolată. În acest ultim muzeu amintit se poate servi și o ceașcă de ciocolată caldă. După Muzeul Cubanez de Ceramică se deschide Plaza Vieja, acolo unde am fost înconjurați de clădiri în parte renovate, prevăzute cu arcade și galerii, clădiri în care funcționează restaurante și cafenele. Aici se află și vestitul loc de observație din care se poate admira „acoperișul” orașului sau se poate privi prin periscopul care reflectă pe un ecran enorm imagini semnificative. Pentru acest tip de periscop ce se găsește în marile orașe din lume este bine de știut că se folosește o lentilă după un model al lui Leonardo de Vinci, iar turnul se numește -Camera Obscura.

Paralelă cu strada Mercaderes se află o altă stradă foarte interesantă, strada Oficios, paralelă spre Est cu promenada Malecon. Aceasta pleacă spre Nord din Plaza de Armas, coboară apoi pe lângă Moscheea Abdallah, monumentul lui Frederic Chopin, Plaza de San Francisco de Asis, un loc cu multă atmosferă istorică, și ajunge direct la mare, la terminalul portuar plin de ambarcațiuni, clădiri monumentale de tip neoclasicist și înconjurat de câteva biserici. Basilica San Francisco de Asis construită în stil baroc, Basilica Menor de San Francisco de Asis, Catedrala ortodoxă grecească Sfântul Nicolae și Catedrala ortodoxă rusească Nuestra senora de Kazan.

Cele două străzi se unesc spre Sud, la malul mării, într-un frumos parc, numit Parcul Aracelio Iglesias. De aici, trecând pe lângă o piață artizanală, se ajunge la gara feroviară centrală.

Un bulevard ne conduce pe lângă o piață altminteri în care găsești cam de toate din modul de prezentare a produselor, dar în care condițiile igienico-sanitare par ceva mai dubioase. Cu acestea am cam finalizat ceea ce aveam de văzut în centrul vechi și, spre seară, Don Pedro, șoferul și ghidul nostru, ne-a dus în afara orașului, la aproximativ 13 kilometri, la Finca La Vigia. Acesta este un muzeu dedicat lui Ernest Hemingway, cel care a fost pentru Cuba ca un tată, dar și fiu credincios. Cubanezii l-au denumit „Papa” și l-au socotit, de-a lungul celor peste 20 de ani pe care i-a petrecut pe insula lor, în acest mic cartier mărginaș al Havanei, drept unul de-al lor.

„Poți să fii distrus, dar nu trebuie să te dai bătut”, a fost principiul filosofic care l-a călăuzit toată viața și l-a inspirat la scrierea celebrului roman intitulat „Bătrânul și marea”, distins cu Premiul Nobel în anul 1954.

Satul Cojimar, sat de pescari, aflat nu departe de Havana, a fost casa bătrânului pescar personaj al romanului. Locuitorii din acest sat îl priveau cu drag și admirație pe „Papa”, care venea și el des la pescuit și, după ce a fost premiat cu cea mai înaltă distincție mondială, sătenii i-au fost invitați la o bere în barul situat la malul mării (barul „La Teraza”). Acesta este un bar devenit renumit, ajuns chiar restaurant, și mărit de „el máximo” Fidel Castro ca dovadă a respectului său pentru Ernest Hemingway. Alături se află și parcul ce-i poartă numele și în care se poate vedea un bust pe care stă înscris „nemuritorului autor al Bătrânul și marea”.

Finca la Vigia din cartierul San Francisco de Paula, operă a unui arhitect catalan, a fost cumpărată de Hemingway în anul 1939, după o scurtă ședere a acestuia în hotelul Ambos Mundos din Havana. De-a lungul celor 20 de ani petrecuți în această frumoasă vilă situată

Într-un grandios parc va scrie romanele „Pentru cine bat clopotele” și „Bătrânul și marea”. Din cauza unei depresii accentuate, Hemingway va părăsi Cuba în vara anului 1960. În același an, va urma ruperea legăturilor diplomatice dintre Statele Unite ale Americii și Cuba, dar și instituirea embargoului economic. În această situație complicată din punct de vedere politic și diplomatic, o revenire a lui Hemingway în Havana a devenit imposibilă. Agravarea stării generale de sănătate a scriitorului va fi accentuată probabil și din această cauză, totul conducând la sinuciderea sa din data de 2 iulie 1961.

Cea de-a treia soție a lui Hemingway, Mary, va dona proprietatea și întregul mobilier al Fincei guvernului cubanez, în urma consultărilor pe care le-a purtat cu Fidel Castro, urmând a păstra doar anumite articole personale, câteva cărți și manuscrise.

Casa construită în stil colonial, situată într-un parc enorm, cu arbori tropicali și flamboianți, este o construcție gândită pentru o familie. Deși ușile intrării principale, situată pe o terasă sprijinită de coloane, sunt deschise, intrarea vizitatorilor este interzisă, vizionarea interiorului casei fiind posibilă doar prin ferestrele exterioare ale imobilului. Mobila antică a dormitoarelor, sufrageria, băile, camera de zi, biblioteca, biroul pe care se află multe cărți și mașina de scris, tablourile, trofee de vânătoare din Africa, obiecte personale etc. oferă spectacolul unei case locuite din care proprietarul este absent doar pentru scurt timp. Dintr-o cameră se aude o melodie a anilor '50-'60 și, dacă închizi ochii, poți să-ți imaginezi pe fotoliile comode, în jurul mesei de bar, cu tot felul de băuturi ademenitoare, pe proprietarul casei stând la taifas cu prieteni vechi care l-au vizitat, cum ar fi Errol Flynn, Spencer Tracy sau Katharine Hepburn.

Plimbarea în jurul casei te conduce la turnul pisicilor. Se spune despre Ernest Hemingway că avea unsprezece. Acest turn are trei etaje, ultimul fiind cel în care se retrăgea, medita, se odihnea și, uneori, scria. De la acest ultim etaj al turnului avem o frumoasă perspectivă asupra Havanei și a Maleconului.

Mai sunt de vizitat pavilionul în care se află yachtul Pilar, cel despre care se vorbește în romanul „Bătrânul și marea”, Cimitirul pisicilor, terenul de tenis, piscina în care în prezent nu se mai află apă (în această piscină se spune că înota Ava Gardner în costumul Evei), ringul pentru luptele de cocoși sau grădina de zarzavaturi.

Lângă vila principală se mai află casa de oaspeți, o construcție realizată din lemn, garajul, un mic magazin de suveniruri și barul cafenea Pilar, unde se poate bea o cafea destul de bună.

Încheind vizita la Finca La Vigia, în drumul spre hotel am avut posibilitatea de a vizita o fabrică de țigări fondată în anul 1894, de bancherii frați Hermann și August Upmann. A fost spectaculos să vedem cum tot procesul de fabricare a țigărilor este manual și extrem de minuțios. Printre renumitele soiuri de țigări (trabucuri) Upmann se numără vestitele Monte Cristo, Sir Winston, Coronas, Regalis Majestic și Connoisseur.

Și fiindcă ne aflăm în Havana, orașul în care se produc cele mai bune țigări din lume, credem că ar fi bine să amintim că aici se găsesc și alte manufacturi renumite, cum ar fi Corona, Partagas, Romeo și Julieta, Pancho Cuba.

În Havana este o tradiție să vizitezi locurile în care se produc țigările hawaiiene (eventual să le și cumperi). De aceea este de preferat ca acestea să nu fie cumpărate direct de la comercianții aflați pe stradă (unde, desigur, că sunt alte prețuri), ci ar fi bine ca țigările (originale) să fie cumpărate de la magazinele în care sunt păstrate în condiții optime de temperatură și de umiditate.

Astfel de locuri din care se pot achiziționa țigări originale de foarte bună calitate sunt Casa del Tabaco și La Casa del Habanos. Prețurile variază în funcție de calitatea țigărilor, de la câțiva euro până la 150 de euro bucata. Clasificarea de la scump la ieftin începe cu țigările care sunt, probabil, cele mai renumite în lume. Ne referim aici la Cohiba, țigara lui Fidel Castro, confecționată din cele mai fine soiuri de tabac din locații ce sunt păstrate secrete. Tot secretă este și rețeta de fabricare a acestor țigări! Printre țigările cele mai scumpe pe care le-am văzut aici se numără și mărcile Partagas, Romeo și Julieta, Monte Cristo, Upmann.

Așa cum stabilisem cu șoferul și ghidul nostru, Don Pedro, a doua zi urma să mergem la

o plantație de tutun, situată în Vinales, la circa 180 de kilometri spre Vest față de Havana. Pornind de la hotel, am făcut un mic ocol, trecând prin Plaza de la Revolución, piața în care Marti a început revoluția și a cărei coloană se ridică triumfător spre cer. Aici mai găsim monumentul mural al revoluționarului, scriitorului și luptătorului de guerillă, prieten bun al lui Fidel Castro, Che Guevara, dar și al lui Camilo Cienfuegos. În această piață se află și Teatro Nacional de Cuba.

Tot în același cartier am vizitat câte ceva din enormul cimitir muzeu, Cristobal Colon. Aici, fiecare monument funerar este o operă de artă arhitectonică, multe dintre acestea purtând cu ele legende transmise peste generații. Putem menționa câteva dintre ele: Panteonul de Cedeira, mausoleul Max Steinhart, mausoleul pompierilor – los Bomberos, panteonul familiei Bonet.

Don Pedro ne-a povestit și o emoționantă legendă a mausoleului La Milagrosa, legendă transformată în speranță de viață a celor care vizitează acest edificiu. Este mormântul tinerei Amelia, ce aparținea societății înalte din Havana, care, împotriva voinței părinților ei, s-a căsătorit cu Jose, un băiat din clasa de mijloc. În urma unei eclampsii (boală gravă care poate afecta femeile înainte de naștere), Amelia a murit și a fost îngropată conform tradiției, cu fătul extras pe cale naturală (la acea vreme nepracticându-se cezariana) și poziționat ulterior între picioarele defunctei. Monumentul funerar ridicat în anul 1901 o înfățișa ținând în mâna dreaptă o cruce, iar în cea stângă copilul.

După 40 de ani de suferință și vizite zilnice la mormântul iubitei sale soții, Jose Vincent Adot y Rahell moare și el. La dorința familiei, urmează să fie îngropat alături de Amelia, aceasta fiind deshumată. A urmat un șoc care s-a transmis în întreaga țară și în afara ei. Cadavrele celor doi erau mumificate, dar fătul nu mai era în poziția în care fusese îngropat, adică între picioarele mamei, ci pe pieptul acesteia. De atunci, mormântul Ameliei, al copilului ei și al lui Jose au devenit loc de pelerinaj și facere de minuni.

Un alt mausoleu de care se leagă tot o poveste de dragoste este și cel al Catalinei Lasa, considerată la acea vreme ca fiind cea mai frumoasă femeie din Cuba și al lui Juan Pedro Baro, moșier bogat și cu faima unui Don Juan.

Am părăsit Havana în direcția Vest. Un drum oarecum anost ce parcurge câmpuri, unele cultivate cu orez și altele cu trestie de zahăr, ne conduce spre mica așezare Pinar del Rio, de unde, spre Nord, apare o zonă muntoasă cu forme ciudate de relief; un fel de căciuli (eu le-am comparat cu niște iurte), numite Mogote.

Formațiunile amintite înconjoară această zonă cultivată cu tabac, cea mai importantă din Cuba și care se numește Valle de Vinales.

Ghidul ne-a condus într-un punct de observație de unde perspectiva este fascinantă. Din loc în loc se află case și hambare pentru uscat frunzele de tutun, construcții acoperite cu frunze de palmier uscate. Am vizitat și o fermă de tabac, deținută de Benito, unde am văzut cum se răsucesc manual frunzele uscate de tutun, pentru ca, ulterior, să devină țigările mult gustate de atât de mulți oameni. În această zonă sunt multe asemenea ferme, acești țărani care cultivă tutunul și îl prelucrează numindu-se Veguero.

Nu departe se află și o grotă, denumită Cueva del Indio, prin care curge un râu navigabil pentru bărcile de dimensiuni mici. Tot în această zonă, un alt punct de atracție este reprezentat de un munte pictat cu scene preistorice, care vrea să explice evoluția lumii. În această vale liniștită, numită sugestiv Valle el Silencio, parcă timpul s-a oprit în loc. Mogotele apar ca niște paznici care ocrotesc paradisul tabacului, pe cei care îl cultivă și îl prelucrează, dar și pe cei care îi vezi în șarete trase de cai pe drumuri croite într-un pământ cărămiziu sau în casas de tabacos, rulând frunzele parfumate ale viitoarelor țigări de foi, sursa lor de existență și a noastră poate de moarte.

Nu departe de Pinar del Rio există încă două locuri minunate care pot fi vizitate. Primul dintre acestea se numește Soroa, o fostă plantație de cafea care era lucrată de sclavi, în care a luat naștere, datorită poetului și avocatului spaniol Felipe Camacho, a doua plantație de orhidee din lume, numită și „Curcubeul Cubei”. Aici cresc și alte flori exotice, cum ar fi Bromelia și floarea națională a Cubei – Mariposa sau fluturele alb.

Continuare în numărul următor

Aproape de grădina orhideelor se află al doilea loc care poate fi vizitat. Acesta este cascada

Anul Brâncuși în România

Memoria care prinde formă

În 2026, anul în care se împlinesc 150 de ani de la nașterea lui Constantin Brâncuși, spațiul cultural din România își regăsește unul dintre reperele cele mai profunde într-un an dedicat sculptorului din Hobița. Comemorare simbolică, Anul Brâncuși este o invitație la reflecție asupra modului în care arta poate deveni limbaj universal, rădăcină identitară și punte între generații, ce propune o întoarcere către esență, către acea căutare a formei pure pe care sculptorul a transformat-o într-o filozofie a creației.

Un reper cultural reactivat. Marcarea acestui an tematic readuce în centrul atenției personalitatea celui care a transformat sculptura modernă într-un act de simplificare spirituală. Manifestările culturale, conferințe, proiecte educaționale, restaurări și itinerarii artistice, sunt și comemorări, dar mai ales încercări de a reconecta publicul contemporan la ideea de patrimoniu viu. Într-o lume grăbită, în care imaginea se consumă rapid, figura lui Brâncuși apare ca o chemare la contemplare și răbdare artistică. Spațiile memoriei: locuri și simboluri. Anul aniversar reactivează interesul pentru locurile care îi păstrează urma.

De la ansamblul sculptural din Târgu Jiu, unde operele sale dialoghează cu cerul și pământul, până la case memoriale și muzee, aceste spații devin puncte de pelerinaj cultural. Vizitarea lor se transformă dintr-un act turistic, într-o experiență aproape meditativă, în care privitorul caută să înțeleagă liniștea formelor și echilibrul volumelor.

Brâncuși și educația sensibilității. Un alt aspect esențial al acestui an îl reprezintă deschiderea către generațiile tinere. Atelierele și programele educative propun o apropiere intuitivă de artă, nu doar una teoretică. Elevii și studenții sunt invitați să descopere că sculptura nu începe cu dalta, ci cu întrebarea, cu acea curiozitate care caută sensul dincolo de aparență. Astfel, moștenirea brâncușiană, dincolo de un simplu obiect de studiu, devine un exercițiu de sensibilitate.

Dialogul internațional al operei. Anul Brâncuși cu siguranță nu va rămâne limitat la granițe naționale. Rezonanța operei sale, construită între tradiția rurală românească și avangarda europeană, generează dialoguri culturale cu instituții și

artiști din străinătate. Să nu uităm de perioada în care artistul a locuit și creat la Paris. Expozițiile itinerante și schimburile culturale arată că moștenirea sculptorului aparține deopotrivă lumii, fără a-și pierde rădăcina în pământul din care a pornit. Actualitatea unei filozofii a simplității. Poate cea mai profundă lecție a acestui an comemorativ este redescoperirea simplității ca valoare. Într-un context dominat de complexitate și zgomot vizual, principiul brâncușian al reducerii la esență devine aproape terapeutic. El ne amintește că frumusețea nu constă în acumulare, ci în limpezire, în acea eliminare a excesului până când rămâne doar adevărul formei. Anul Brâncuși în România este o celebrare culturală, dar mai ales un exercițiu de conștiință colectivă. El ne invită să privim dincolo de piatră și bronz, către ideea de permanență pe care arta o poate oferi unei comunități. În cele din urmă, comemorarea se măsoară în capacitatea fiecăruia de a păstra o clipă de liniște în fața unei forme, și de a înțelege că adevărata sculptură se petrece, uneori, în interiorul nostru.

Valentin Beloiu

George Botoran: în America am învățat toleranța

Continuare din numărul 4

Înțelegeți lumea în care trăim. Nouă, celor care am trecut de la capitalism la socialism, ne-a fost greu să învățăm asta, unii dintre noi nu am învățat deloc, nici până astăzi, de aceea dăm, uneori, cu oiștea în gard. Să vă spun de ce am ținut să fiți invitatul nostru la primul episod din seria asta de interviuri, mi se pare important ca oamenii să vadă cum gândesc tinerii, cum văd ei realitatea în care trăiesc, dacă trebuie schimbată și în ce sens. Cred că suntem într-un județ în care dialogul între generații nu se produce.

Sunt de acord cu dumneavoastră și părerea mea este că acest dialog nici măcar nu poate exista, între generații este o mare prăpastie, ca vârstă. Din ce știu eu, odată ce ai terminat liceul, te duci la o facultate, în alt oraș, pe care o termini acolo, după care, de obicei, te angajezi tot acolo și mai vii de Paște și de Crăciun, în Vâlcea. Și poate, poate, pe la 45-50 de ani, după ce strângi suficienți bani, te-ai afirmat și te-ai realizat, te gândești să te retragi „la țară”. Și, eventual, să deschizi o mică afacere și să te lovești de administrație.

Cum e realitatea în care trăiți dumneavoastră, astăzi, la Râmnicu Vâlcea? Și în România...

Ca un centru neuniversitar, îmi permit să numesc așa Râmnicu Vâlcea, nu am cu cine interacționa, cu tineri, de vârsta mea. Eu, dacă mă întâlnesc cu toți afaceriștii din Râmnic, observ că majoritatea au peste 40 de ani.

Ba unii sunt chiar trecuți bine de 60 de ani...

Eu sunt una dintre excepții. Majoritatea celor din generația mea, pe care îi cunosc, au ales să își deschidă afaceri într-un loc mai propice, cum ar fi Cluj, București, Sibiu.

Bun, așa vă situați dumneavoastră în mijlocul oamenilor de afaceri, din Vâlcea, al antreprenorilor vâlceni. Aș vrea să fiți sincer, vă place realitatea în care trăiți sau nu?

Profesional vorbind, pentru că latura profesională îmi ocupă mare parte

din timp, celaltă mare parte o ocupă politica, eu am mândria de a produce ceva, acesta este principalul meu stimul. „A merge la serviciu”, cum se zice...eu nici măcar nu merg la serviciu, ci la administrare de serviciu și este o plăcere. Al doilea mod, în care privesc afacerea mea de familie, este ca pe o datorie. E păcat și nu este nevoie să se piardă meșteșugul ăsta și specificul zonei. E ca și cum ar dispărea olăritul, de la Horezu.

Da, și așa e o cutie de chibrituri orașul Horezu, dacă ar dispărea olăritul, nu ar mai fi decât bețele. Cum este și realitatea vâlceană, dincolo de afacere, care vă ocupă tot timpul și asta vă scutește de a trăi prea mult în socialul Vâlcii. Dar, când ieșiți afară, pe stradă, vă place ce vedeți? Sunteți ok cu oamenii cu care vă întâlniți? Este un loc de trăit Râmnicu Vâlcea și județul Vâlcea, în general?

Poate o să fiu puțin mai dur, dar eu consider că Râmnicu Vâlcea este mai mult o stațiune mare, decât un oraș. Eu așa îl văd, este cât de

cât cochet, multe investiții se duc pe amenajări stradale și un pic mai puțin pe infrastructură, este destul de aglomerat, avem mult beton, nu prea văd verdeața, care să ne răcorească sau să ne încante privirea. În general, oamenii sunt grăbiți și imperturbabili. Cel puțin, așa îi percep eu. Singurele excepții fiind destul de rarele festivaluri, cu o muzică, cu o mâncare... Nu pot să compar cu Straubing, oraș cu care cred că suntem înfrățiți. Am fost acolo, acum mulți ani și am văzut parada celor care produc bere sau vin, nu îmi amintesc, eram prea mic. Evenimentul acela nu are un corespondent la noi, dar are darul de a uni comunitatea. Am văzut același lucru în Amityville, unde am făcut un an de liceu. și acolo exista o paradă, o defilare a meseriilor și fiecare om era respectat, era cunoscut în comunitate, fiindcă era și scos în față, nu doar lăsat în magazinul lui.

Am fost și eu la Straubing, vă referiți, probabil, la una dintre întâlnirile de tip Oktoberfest, în care, pe lângă bere și altele, existau adevărate întâlniri între breslele orașului. Am văzut că există o comunitate unită, care se aduna în piețe și membrii ei comunicau. Noi nu vedem asta la Vâlcea, din păcate. Vâlcea nu este o comunitate, oamenii nu comunică, cei mai mulți se cred mai deștepți decât ceilalți.

Consider că asta vine de la condiția omului de rând, este foarte greu să îți dorești, să fii foarte selectiv cu arta și distracțiile, când nu ai bani să îți plătești facturile de utilități.

Ziceți că suntem săraci, la Vâlcea?

Nu aș zice chiar săraci, aș zice doar că m-am uitat peste niște cifre și, deși avem un randament destul de mare de PIB pe cap de locuitor, în județ, avem o marjă de profit foarte mică. Asta înseamnă că noi nu producem plusvaloare, noi doar plimbăm banii. Asta înseamnă că noi nu acumulăm nimic.

Aici suntem de acord și îmi vine să vă spun „Bravo!”. Păi, exact asta se întâmplă la Vâlcea, câteva familii plimbă banii între afacerile lor, iar ceilalți împușcă francul sau adună firimiturile de la masa primilor. Am scris de multe ori, este lucrul dramatic care se întâmplă la Vâlcea, sistemul ăsta social vâlcean nu este permeabil, nu permite unor oameni să se afirme. Nici nu au cum, pentru că perdeaua este mult prea groasă, de bogățani, care își mișcă banii între afacerile lor. Nu aș vrea să continui, pentru că e un discurs prea de stânga, pe care nu mi-l recunosc, cu care nu sunt de acord dar care, în acest moment, exprimă o realitate.

Dacă dumneavoastră mi-ați ținut un scurt discurs de stânga, o să îmi permit să țin și eu unul de dreapta. Alunecăm ușor, în zona de politică...

Să precizăm că sunteți acum parte a PLUS, partidul domnului Cioloș.

Da, în momentul de față sunt membru al PLUS, fondat de domnul Cioloș, care este parte a Alianței USR PLUS, împreună cu Uniunea Salvați România.

Sunteți foarte tânăr, prin urmare, sunteți viitorul acestui oraș, al acestei țări.

Indiferent dacă vreau sau nu, eu voi fi viitorul datorită trecerii anilor. La un moment dat, voi ajunge la vârsta celor de acum, iar cei de acum vor fi la pensie.

Cum veți gândi atunci? Sau, lăsați, cum gândiți acum?

Cred că și atunci, ca și acum, voi gândi, în mare, în mic sunt sigur că îmi voi schimba unele păreri, dar primul lucru pe care îl caut este eficiența. Consider că noi suntem, hai să zicem, săraci, dar nu din cauza lipsei de venituri, ci, mai ales, a risipei pe care o facem. Vorbeam mai devreme despre educația financiară,

Orizontul

care nu cred că există și care ar trebui predată la școală, în orele de educație civică, dacă vreți. Lumea nu știe cum funcționează un aparat administrativ, toată lumea dă vina pe primar, toată lumea dă vina pe președinte. Ori, oamenii nici nu cred că sunt familiarizați cu principiul separării puterilor în stat. Președintele este ținut în șah de cineva și el ține, la rândul lui, pe cineva, în șah. Nu este el singurul responsabil, lumea nu cunoaște mecanisme și nu știe ce să facă cu banii. Avem atâtea cazuri clasice de mașini scumpe, parcate în fața unor apartamente ieftine. Prima noțiune, pe care îmi permit să o lansez în acest interviu este diferența între „a avea bani de ceva” și „a-ți permite ceva”. Eu am bani de o mașină sport, dar îmi permit doar o mașină normală, fiindcă trebuie să o și întrețin. De exemplu, dacă te duci să îți cumperi o mașină, în Statele Unite ale Americii și o cauți pe internet, o să găsești o rubrică, care la noi lipsește, rubrica de cost pentru a deține acea mașină un an, ce implică număr de kilometri, consumabile.

Eu nu am cumpărat o astfel de mașină și, de aceea, nici nu știu. Am cumpărat mașini de 2000-3000 de dolari, nu unele scumpe. Și? Societatea merită schimbată? Cea românească, vâlceană merită, cum ziceți, educație financiară, eficiență? Cine să le predea pe acestea? Cunoașterea instituțiilor publice, a administrației locale, cine să le predea? Bănuiesc că nici cei care lucrează în ele nu pot fi profesori! Dacă deschidem mâine o Academie a Lucrărilor Publice, la Vâlcea și îi angajăm pe cine vreți dumneavoastră, din șefii administrației locale, vă garantz că sunt incapabili să țină cursuri, pentru că nici ei nu înțeleg decât propriul lor model de conducere și de acțiune.

Eu zic că orice comunitate are ce merită, dar asta nu înseamnă că nu ar merita și mai mult, printr-un pic de efort. Consider că de la rău la binișor

este un pas foarte mic, de la binișor la foarte bine sunt vreo cinci pași foarte mari. Nu cred că e greu să facem pasul ăla foarte mic. Tot ce ne lipsește se poate preda în școală, se poate preda din familie sau se poate învăța. Eu, ca autodidact, petrec o oră sau două, pe zi, acumulând lucruri noi, pe care nu le știam înainte, indiferent de domeniu – despre film, despre artă, despre industrie, despre tehnică, cum se fabrică un lucru, cum se învârtă un mecanism, cum creează un individ valoare, cum își refinanțează împrumutul la casă, ca să o modernizeze, să o vândă și să își plătească la loc împrumutul, cum și-a negociat rambursarea mai ieftină, preferențial, pentru că el avea de gând să facă „ingineria” asta. Lumea te tot întreabă „Ce ai făcut cu timpul, pe care ți l-ai eliberat când ai pus mâna pe calculator? ăla lucrează mai repede și tu ai timp de mai mult!” Ai timp să acumulezi. Noi am reușit, în ultimii 60 de ani, să avansăm mai mult decât în ultimii 300 de ani, fiindcă avem mai mult timp de creație.

Intrăm într-un capitol pe care l-am anunțat mai devreme, capitolul politic... Eu cred că politica este instrumentul prin care se pot realiza toate lucrurile despre care vorbim, pe care ni le-am dori și nu se întâmplă. Politica este o cheie de control a societății și depinde foarte mult de cine o face. Eu cred că generația dumneavoastră va schimba România.

De 30 de ani tot vorbim de schimbare, tot vorbim despre a face o altfel de politică, cred că ar fi cazul să și facem lucrul ăsta.

A fost o minciună, pentru că oamenii care pretindeau că vor să facă o nouă politică erau oamenii sistemului vechi.

Cred că timpul a fost de partea noastră și acești oameni au cam ieșit la pensie. În urma lor vin, probabil, învățăceii, formați tot în sistemul lor, dar, care, din nefericire pentru ei,

trebuie să se „bată” cu democrația, unde și eu pot să intru și să candidez la aceeași funcție și sunt ales tot prin voturi, ca și ei.

Eu mă bazez pe faptul că ei sunt atât de bogați, încât nu îi mai interesează. Și nu vă veți mai împiedica de ei.

Ce am învățat despre oamenii bogați, fie prin merit propriu, fie prin parvenitism, este că niciodată nu este suficient, vrei, permament, să îți dovedești că poți mai mult sau că încă poți. Nu cred într-o pensionare timpurie a celor care au muls, până acum, sistemul. Este poteca cu cea mai mică rezistență și este cea mai ușor de urmat. Prin politică, înainte de o agendă sau o direcție, ar trebui să promovăm meritocrația. Dacă promovezi meritocrația și pui, în locurile importante, oameni pregătiți, indiferent de culoarea politică, aceia vor face ceea ce trebuie, nu este nevoie să dictezi de sus în jos, să găsești soluțiile la absolut tot. Le poți lăsa autonomie, bine intenționată, de a găsi soluții locale și tu doar să dai o direcție sau uneltele, cu care să se descurce. Mai important decât atât, a planifica este să știi ce au făcut alții, pentru că suntem o democrație tânără, apoi să te apuci de treabă. În afaceri, se zice că ideile sunt ieftine și că implementarea lor ne omoară. Văd că se răsfrânge și în administrație.

Cu siguranță, am avea multe de comentat. Mă întorc la dumneavoastră, politică, Cioloș, PLUS, Alianța USR PLUS. Cât de mult credeți în ea?

Eu m-am înscris în partid pentru domnul Dacian Cioloș. Am zis, dacă dânsul face parte dintr-o construcție, acea construcție este bine intenționată și bine direcționată.

Și el, Dacian Cioloș, este o garanție a succesului.

Da, așa este, dânsul este „fața” garanției. Mai sunt și alții, pe lângă

dânsul, de o calitate asemănătoare, o dovadă este faptul că neam de neamul nostru nu a avut europarlamentari români în funcții, comisii, să conducă un grup de opinie sau să fie numiți cu responsabilități. Până acum, a fost un joc pasiv.

Și, acum ați venit dumneavoastră, cei de la USR PLUS și încercați să schimbați.

Eu cred că deja am schimbat. Simplul fapt că un partid nou a reușit să facă o breșă între cele două partide istorice, au asimilez stânga cu PSD și dreapta cu PNL, că a reușit cineva să intre în acest sistem bipolar, este o mare realizare. Și cred că este o realizare atât de mare încât nu mai poate fi dată înapoi, acest partid nu mai are cum să dispară, are prea mulți adepți și prea multă popularitate, fiindcă este o manifestare a societății, în sine. Sunt acei, relativ puțini, indivizi, care mai doresc să facă ceva. Restul au fost anesteziați și obișnuți cu răul.

Adică, cei care sunt în vechile partide, în acest moment nici nu mai au dorința de a evolua. Alianța USR PLUS vine năvalnic din urmă, e ca un bulgăre de zăpadă, care se va sparge dincolo de alegeri, iar eu văd un succes fulminant al generației dumneavoastră, în alegerile apropiate, locale, cât și cele parlamentare.

Mai ales..Noi, ca membri, în ambele partide, avem lucruri care ne despart, dar avem și lucruri care ne unesc. Unul dintre acele lucruri este realismul. De aceea, cred că în următoarele rânduri de alegeri, noi vom realiza ce ne-am propus, nu mai mult, nu mai puțin. Și noi de propunem să schimbăm ceva și să promovăm meritocrația, cum am spus mai devreme, altă soluție nu ai, politicul ar trebui să se oprească, la un moment dat și să lase loc individului să se manifeste. Aceste comunități, cum este și Râmnicu Vâlcea, nu sunt compuse din politicieni, sunt compuse din oameni.

Îmi place ce ziceți, așa e. Unii cred că sunt compuse doar din politicieni, din păcate. Și că doar acești politicieni au dreptul de a reprezenta comunitatea, ceilalți nefiind decât „pagube” colaterale, eventual.

Atâta timp cât sunt legitim aleși, au dreptul de a reprezenta pe cineva, dar acest drept poate fi luat înapoi, dacă comunitatea consideră că te-ai schimbat prea mult sau că nu o mai reprezintă.

Păi, da, dar procentul celor care îi aleg pe aceștia este întotdeauna sub 50%, undeva sub 20%, chiar. Ei sunt reprezentativi pentru ăia.. sub 20%. Orașul mai are 80%, care, cum ziceți, stau pasivi, deși ar trebui să iasă la vot, să își exprime dorințele, să-și facă publice planurile lor și ale copiilor, să participe la dezbateri reale, nu închipuie, în care să se traseze un viitor, acceptat de toată lumea. Cum le vedeți pe acestea?

Mi-ați ridicat vreo două mingi la fileu. Prima ar fi noțiunea de dezbatere reală. Când am fost în Statele Unite, la liceu, una din materiile care se puteau învăța era așa numita „Debate”, tradusă liberal, ar fi „Dezbatologie”. Ori, noi nu avem cultura unei debateri reale. Ne limităm la „i-a zis-o ăla” sau „i-a zis-o celuilalt” sau „i-a luat fața”. Asta este doar una din numeroasele metode. O să vă dau un exemplu elementar, o regulă care se încalcă, în majoritatea dezbaterilor. Prima regulă din dezbateri este să ataci argumentul, nu persoana. Dacă un politician îl acuză pe celălalt de corupție, acela va reveni, automat, cu o faptă și mai mare de corupție, decât cea pe care a prezentat-o acuzatorul. Asta nu îl scuză pe el și nu există o compensare între gravitate, înseamnă doar că amândoi trebuie să se ducă la pușcărie, numai că unul pentru mai mulți ani. Acesta este primul exemplu, pe care îl văd, la fiecare emisiune televizată, ce ar trebui taxat de public, dacă ar ști că așa

se procedează, dacă ar fi educat în acest sens.

Ține și de educație. Cum a fost în America?

Eu am fost în clasa a X-a, din România, am făcut un an în Statele Unite ale Americii, Amityville este imediat lângă New York sau lângă Manhattan, cum zic newyorkezii, pe care l-am terminat în primii 7%, din lume. Am dat și un test scolastic echivalent. Acolo, am fost minoritar, într-o școală de negri. Și, acolo, am învățat toleranța, am învățat și să accept păreri diverse, am învățat că nu le știu pe toate, am învățat că nu toți americanii sunt proști, că sistemul lor, spre deosebire de al nostru, este făcut să acomodeze pe toată lumea. Și pe elevul slab și pe elevul olimpic. De exemplu, acolo eu am făcut istorie de facultate, deși eram încadrat în clasa a XII-a, am putut să cer să mi se dea ceva mai complex decât media, pentru că puteam să duc. Nu am cerut toate materiile, că nu eram un ahtiat al cărților, am cerut una, fiindcă atât am putut. Și ai posibilitatea, dacă ești dotat, să termini liceul în trei ani, făcând materiile obligatorii, ca să nu te mai chinui, pentru că, oricum, locul tău nu este acolo. Consider că am putea să împrumutăm din sistemul lor, nu ar fi foarte greu de implementat.

Da, este foarte „elastic” și selectiv. Permite atât selecția valorilor din liceu, a elevilor, cât și a materiilor, pe care elevul le studiază, potrivit planului personal și al interesului de după liceu.

Dovada că sistemul nostru nu este la fel de bun o reprezintă cei doi din cinci analfabeți funcționali, pe care îi avem azi, în societate. Când m-am dus în Statele Unite, eu mă băteam cu pumnul în piept că sistemul nostru e cel mai bun...

Sunt sigur că vă înșelați, eu zic că sunt trei din cinci, cel puțin.

Orizontul

Din păcate, ultima testare este BAC-ul. După aceea, nu se mai revine, ca să se vadă la ce nivel sunt. La noi, încă un indicativ al unui sistem slab este că încă ne raportăm la ce ai făcut în facultate. Adică, eu, la 40 de ani, trebuie să dau socoteală despre ce am făcut acum 20 de ani? Nu este nici actual, nici util, fiindcă toate s-au schimbat. Ce ai învățat în acei 20 de ani, după facultate, ar fi o întrebare mult mai bună.

Mi-a plăcut ce ați spus, nu toți americanii sunt proști, am văzut că v-ați uitat cu interes la tricoul meu, pe care scrie „Mister Popescu” și școala medie, la care am lucrat, pentru un an de zile. Da, așa este, din școala asta, la care am lucrat eu, s-au recrutat campioni ai Statelor Unite, la materii fundamentale. Și erau din clasele cele mai defavorizate, undeva, într-un oraș, lângă Miami. Deerfield Beach se numea orașul, cu o școală cu 2500 de elevi – negri, portoricani, spanioli și chinezi, în special, dar campioni ai statelor unite, la materii fundamentale (engleză, matematică), din școala aia, ceea ce arată că sistemul e bun, dă valori. Interesant este că, la școala unde eram eu, șase din șase profesori de matematică erau români, o profesoară era din Râmnicu Vâlcea.

Ce coincidă, eu cred că, în curând, la noi, cinci din șase muncitori vor fi de altă naționalitate.

Eu mă bazez pe dumneavoastră și pe politica pe care o faceți, ca să îndreptați lucrurile. Ce se întâmplă astăzi este o catastrofă națională, a filozofilor de așa- zisă stângă – PSD și așa-zisă dreapta – PNL. Ei au pierdut cârma, nu găsesc calea dreaptă și, cel mai grav este că s-au îndepărtat de popor. Poporul a rămas al nimănui.

Nu știu cum să exemplific altfel decât prin cifre. După 30 de ani de guvernare, o treime liberală, două treimi democrat-socialistă, unde suntem? În top, la capitolele nefaste, din Europa și la coadă, acolo unde contează. Argumentația mea s-a încheiat.

Continuarea în numărul următor

Dincolo de fotografie

Anatomia unei imagini

Uneori, fotografia începe după declanșare

Am făcut fotografia asta în trecere, mergând pe stradă prin Sibiu. O scenă de stradă corectă, banală, documentară: un muzicant, câțiva oameni, o vitrină, lumină bună. Am apăsat declanșatorul și am plecat mai departe. Abia mai târziu am înțeles că fotografia nu era în cadru. Era ascunsă în el. Dacă m-aș fi oprit acolo, ar fi rămas exact atât: o fotografie corectă, banală, nimic mai mult.

Ce era, de fapt, în fața mea

Privind cadrul original, am văzut imediat problema: prea mult. Prea mulți oameni, prea multe elemente, prea multe direcții. Privirea nu staționează. Muzicantul nu este subiect, este doar un element printre altele. La fel și omul care fumează, la fel și ceilalți oameni, la fel și vitrina. Totul există, dar nimic nu contează cu adevărat.

Asta este, de fapt, realitatea: abundentă, dezordonată, indiferentă la sens. Dar fotografia nu este întotdeauna realitate.

Unde începe fotografia

În momentul în care am început să simplific scena, nu am făcut

o alegere estetică. Am făcut o alegere de sens.

Am eliminat ceea ce nu ajută. Am redus zgomotul vizual din imagine. Am lăsat doar structura: lumină, formă, relații. Și pentru prima dată, am început să văd.

Două lumi în același cadru

Imaginea nu este despre un muzicant.

Este despre o tensiune: între un om contemporan, relaxat, aproape obraznic, care fumează dezinvolt și un muzicant sfios, aproape anacronic, prins parcă într-o altă epocă

Ei sunt la câțiva metri unul de celălalt, dar nu există niciun dialog între ei. Doar coexistă. Atât.

Contrastul nu este în gesturi

spectaculoase, ci în diferența de stare. De lume. De timp.

Dar acest contrast nu era vizibil în cadrul original. A trebuit construit.

Construcția

Nu am adăugat nimic. Am eliminat și am controlat.

Am întunecat ceea ce era prea puternic, am luminat ceea ce trebuia văzut, am construit direcția în care alunecă privirea. Atât.

De multe ori, diferența nu este în instrumente, este în decizie.

Ce s-a schimbat

În varianta finală, privirea nu mai rătăcește prin tot cadrul, căutând să rămână ancorată undeva. Intră pe muzicant, apoi descoperă fumătorul. apoi înțelege contrastul

dintre lumi. Acum sensul nu mai este împrăștiat. Este ghidat și concentrat, în felul ăsta, imaginea începe să trăiască, să prindă viață.

Concluzie

Fotografia nu este întotdeauna despre ceea ce vezi în momentul declanșării, este despre ceea ce alegi să rămână după.

Nu tot ce este în cadru merită să fie văzut, nu tot ce este vizibil are sens.

Uneori, fotografia nu înseamnă să arăți mai mult, ci să elimini suficient încât ceea ce rămâne să nu mai poată fi ignorat.

Răzvan
Emilian
Dumitrescu